

2025-10-07

Svenska Barnmorskeförbundets svar på: Remiss Uppdrag om farmaceutsortiment – slutredovisning” från Läkemedelsverket (rapport).

Diarienummer: S2023/01610

Svenska Barnmorskeförbundet tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Läkemedelsverkets slutrapport om ett nytt farmaceutsortiment. Vi delar ambitionen att stärka patientsäkerheten och möjliggöra bättre rådgivning kring vissa receptfria läkemedel. Samtidigt vill vi lyfta ett antal aspekter som är särskilt viktiga att beakta ur ett barnmorskeperspektiv, både gällande verksamheten och de patienter barnmorskor möter.

Barnmorskor behöver känna till vilka läkemedel som omfattas av farmaceutsortimentet och hur rådgivningen är tänkt att gå till. För att kunna samordna vård och läkemedelsrådgivning effektivt krävs öppen information och struktur för samverkan.

Det råder risk för oklarheter kring ansvarsfördelningen mellan barnmorskor och farmaceuter vid rådgivning om receptfria läkemedel. I praktiken kan detta leda till dubbelarbete, ansvarsförskjutning eller att patienten hänvisas mellan olika aktörer utan att få ett tydligt svar.

Barnmorskor ger ofta rekommendationer om receptfria läkemedel. Om dessa läkemedel i framtiden kräver rådgivning av farmaceut, uppstår risk för dubbel rådgivning. Det kan öka både patientens osäkerhet och det totala resursbehovet om rådgivningarna inte är samordnade. Den rådgivning som ges inom vården och på apotek bör utformas för att komplettera varandra, inte dupliceras. Det förutsätter att vård och apotek har tillgång till samma kunskapsstöd och riktlinjer. Ett exempel på detta är behandling med lokalt östrogen som kan rekommenderas av barnmorska exempelvis inför cellprovtagning eller under amningsperioden.

I mindre tätorter och glesbygd är tillgången till apotek och farmaceuter begränsad. Det riskerar att skapa ojämlik tillgång till de läkemedel som i framtiden kräver farmaceutisk rådgivning. Patienter i dessa områden kan i högre grad vända sig till barnmorskor eller annan vårdpersonal, vilket kan öka belastningen på vården. Säkerställ likvärdig tillgång till farmaceutisk rådgivning – t.ex. genom digital rådgivning, samverkan med vården eller mobila apotekslösningar – innan förslaget genomförs.

Svenska
Barnmorskeförbundet

Vi vill också särskilt lyfta frågan om hur farmaceutisk rådgivning ska genomföras när patienten inte talar svenska. Inom hälso- och sjukvården är det etablerat att använda auktoriserade tolkar. Det är oklart hur detta kommer att lösas på apotek, vilket riskerar att skapa en ojämlik vårdssituation.

Dessa åtgärder är centrala för att förslaget ska kunna genomföras utan att oavsiktligt öka belastningen på vården eller försämra tillgänglighet och kontinuitet för patienterna.

Eva Nordlund, ordförande Svenska Barnmorskeförbundet

Therese Lindberg, styrelseledamot Svenska Barnmorskeförbundet